

การศึกษาบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยั้งแห่งพระเยซูเจ้า
อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

THE STUDY OF MUSIC IN BAPTISM OF WAT PHRA HARUTHAI
KHLUNG DISTRICT CHANTHABURI PROVINCE

กัญญิกา ทองมี¹ พลภัทธน์ ตันปี² ศักกรินทร์ ทวีผล³ สุวรรณ แก้วเกษตรกรรม⁴ และ ไพศาล ศรีชัยทุ่ง⁵

Kanthika Thongmee, Ponlapat Tanbee, Sakkarin Taweepol, Suwanna Klaewkasetkorn
and Paisan Srichaitung

Article History

Received: 13-12-2023; Revised: 23-01-2024; Accepted: 18-02-2024

<https://doi.org/10.14456/issc.2024.8>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษามูลบท กระบวนการสืบทอด การบรรเลงดนตรีในพิธีศีลล้างบาป 2) วิเคราะห์โครงสร้างรูปแบบบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยั้งแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีงานวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกตผู้ที่เกี่ยวข้องหลักของวัดพระธาตุยั้งแห่ง พระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี แบ่งออกเป็นบาทหลวงจำนวน 3 ท่าน นักดนตรีและนักขับร้องจำนวน 5 ท่าน และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิเคราะห์บทเพลง จำนวน 3 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า

1) วัดพระธาตุยั้งแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เกิดขึ้นจากการอพยพของชาวเวียดนามและจันทบุรีที่ย้ายเข้ามาในตำบลวันยาว อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีเป็นจำนวนมาก และมีการสร้างวัด ขยายวัฒนธรรมและความเชื่อ มาจนถึงปัจจุบัน รูปแบบของพิธีกรรมและวัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีมีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นโดยการเรียนหลักธรรมคำสอนจากพระคัมภีร์ การเรียนทฤษฎีดนตรีสากล การบันทึกโน้ตและการถ่ายทอดด้วยปากเปล่า ซึ่งบทเพลงที่ใช้ในพิธีศีลล้างบาป ประกอบด้วย 3 บทเพลง ได้แก่

¹⁻³ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

Bachelor's degree student Music Education, Department of Music, Chanthaburi College of Dramatic Arts

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

Asst. Prof., Department of Music, Chanthaburi College of Dramatic Arts

⁵ อาจารย์ ภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

Lecturer, Department of General Education, Chanthaburi College of Dramatic Arts

E-mail: paisan.s@cdacb.bpi.ac.th *Corresponding author

เพลงบทพรมน้ำเสก เพลงพรมน้ำเสก และเพลงเชิญพระจิต บทเพลงมีความหมายสื่อถึงสัญลักษณ์ของพิธีกรรม คือ น้ำและการเชิญพระจิตเจ้า

2) การวิเคราะห์โครงสร้างรูปแบบบทเพลงในพิธีศีลล้างบาปทั้ง 3 บทเพลง จำนวน 10 ประเด็นเพลงที่ 1 บทพรมน้ำเสก มีลักษณะเด่นในการใช้ขั้นคู่ที่แตกต่างจากเพลงอื่น คือ $M6^{th}$, $min6^{th}$ และ $P8^{th}$ มีช่วงเสียงกว้างเป็นระยะขั้นคู่ผสม $P12^{th}$ ใช้อัตราจังหวะธรรมดา $\frac{4}{4}$ และไม่มีการสัมผัสระหว่างวรรคของบทเพลง เพลงที่ 2 พรมน้ำเสก มีลักษณะเด่น คือ บทเพลงใช้อัตราจังหวะธรรมดา $\frac{2}{2}$ อยู่ในกุญแจเสียง D Major และมีการสัมผัสระหว่างวรรคในบางท่อนของบทเพลง และเพลงที่ 3 เชิญพระจิต มีการใช้ขั้นคู่ที่แตกต่างจากเพลงอื่น คือ $min2^{nd}$ และ $P4^{th}$ เป็นบทเพลงที่ใช้อัตราจังหวะธรรมดา $\frac{2}{4}$ และมีการใช้กลอน 8 คำร้องโดยรวมประกอบด้วย 2 บาท บาทละ 2 วรรค วรรคละ 9 คำ โดยมีความคล้ายคลึงกันในการใช้ขั้นคู่เป็นขั้นคู่ $P1^{st}$, $M2^{nd}$, $M3^{rd}$, $min3^{rd}$ มีช่วงเสียงกว้างเป็นขั้นคู่ผสมประกอบด้วย $M9^{th}$ และ $M12^{th}$ มีการเคลื่อนทำนองแบบตามขั้นผสมการเคลื่อนทำนองแบบข้ามขั้น และการซ้ำเสียง มีการดำเนินคอร์ดเป็นไปตามไดอาทอนิกคอร์ดของกุญแจเสียงเมเจอร์ การจบคอร์ดในแต่ละประโยคเพลงมีจุดพักแบบสมบูรณ์ คีตลักษณ์ มีการใช้เพลงสามท่อนประกอบด้วยท่อนที่ 1 (A) ท่อนที่ 2 (B) ท่อนที่ 3 (A' หรือ C)

คำสำคัญ: พิธีศีลล้างบาป; การวิเคราะห์บทเพลง; วัดพระธาตุแห่งพระเยซูเจ้า

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to study the foundations of the inheritance process play music during the baptismal ceremony and 2) to analyze the structure and form of songs in the baptismal ceremony of Wat Phra Haruthai Khlung District, Chanthaburi Province. The study was a qualitative research methods. Data Collected by interviews and observes from three priests of Wat Phra Haruthai Khlung District, Chanthaburi Province, five musicians and singers and three experts in song analysis.

The results of the research found:

1) Wat Phra Haruthai Khlung District, Chanthaburi Province occurs from the migration of Vietnamese and Chanthaboon a lot of people who gradually moved into Wan Yao Subdistrict, Khlung District, Chanthaburi Province. Church was built expanding culture and beliefs until the present day. Forms of ritual and musical culture have been passed down from generation to generation by learning biblical teachings of the Bible, studying international music theory note-taking and oral transmission. The song used in the baptism ceremony consists of 3 songs, including Bot Prom Nam Sek , Prom Nam Sek and Chern Phra Jit. Each songs have meaning, the symbol of the ritual is water and the Invitation of the Holy Spirit.

2) Analyze the structure of the three baptismal songs, total 10 points. First, Song of Bot Prom Nam Sek. It has characterized by the use of interval that are different from other songs, including $M6^{th}$, $min6^{th}$, and $P8^{th}$. It has a wide sound range as the octaves $P12^{th}$. Use simple time of $\frac{4}{4}$ and don't has rhyme between the lines of the song. Second, Song of Prom Nam Sek. It has characterized by the song use simple time of $\frac{2}{2}$. The key of D Major. And rhyme between paragraphs in some parts of the song. Third, Song of Chern Phra Jit. It uses an octave that is different from other songs, including $min2^{nd}$ and $P4^{th}$. It is a song that uses a normal rhythm of $\frac{2}{4}$

and 8 verses. The overall lyrics consist of Two-Line Forms, and 9 words per paragraph. There is a similarity in using double steps, including P1st, M2nd, M3rd, min3rd. There is a wide sound range in double steps, with melodic movement in steps mixed, including M9th and M12th. Repetition of sounds, and the chord progression follows the diatonic chords of the major scale. Each chord ending in a song has a complete break. Forms use a three-part song, it consists of part 1 (A), part 2 (B), part 3 (A' or C).

Keywords: Baptism; Analysis of Song; Wat Phra Haruthai

1. บทนำ

ดนตรีได้เข้ามามีบทบาทในการประกอบพิธีทางศาสนาหรือประเพณีต่างๆ ที่ช่วยเป็นตัวกลางในการเสริมสร้างบรรยากาศ ทำให้เกิดการสัมผัส การรับรู้ถึงความศักดิ์สิทธิ์และความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าทำให้ผู้ที่เข้าร่วมพิธีเกิดความซาบซึ้งและศรัทธาในพระเจ้ามากขึ้น ดังที่(ณัฐวดี แสงชู และคณะ, 2560) กล่าวว่า ศาสนาในประเทศไทยทุกศาสนา มีการใช้ดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้องกับการประกอบพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์และประเพณีต่างๆ ศาสนาคริสต์ยังถือเป็นอีกหนึ่งศาสนาที่มีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เป็นตัวกลางช่วยให้เราสัมผัสการทรงสถิตของพระเจ้าได้ แม้ในความลึกซึ้งที่สุดของพระองค์ ดนตรีหรือการขับร้องเป็นสิ่งที่เสริมสร้างบรรยากาศ อารมณ์ และความรู้สึกของผู้ที่เข้าร่วมพิธีให้เกิดความศรัทธามากขึ้น

วัดพระธาตุแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เป็นวัดนิกายโรมันคาทอลิกที่มีการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนแห่งความเชื่อมาอย่างยาวนาน 150 ปี ถือเป็นชุมชนแห่งความเชื่อที่สมบูรณ์แบบและมีขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นวัดที่มีความใหญ่โตสง่างาม มีโรงเรียนคริสต์หฤทัยที่เจริญพัฒนามาตลอดเวลา รวมถึงกิจการคาทอลิกมากมาย เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ คณะพระเมตตา คณะส่งเสริมชีวิตครอบครัว ชมรมเยาวชนพัฒนาเป็นต้น นอกจากนี้วัดยังให้ความสำคัญต่อพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ และให้ความสำคัญกับเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม รวมไปถึงการร่วมบรรเลงดนตรีและขับร้องบทเพลงประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของวัด นอกจากนี้วัดพระธาตุแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ยังมีคณะนักขับร้องประสานเสียง “วงคอนแชร์โต” ที่บรรเลงดนตรีและขับร้องในพิธีกรรมสำคัญต่างๆ มาตลอดระยะเวลา 12 ปี มีผลงานมากมายจนถึงปัจจุบัน รวมไปถึงการได้รับเกียรติเป็นตัวแทนร่วมบรรเลงพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณโอกาสพระสันตะปาปาฟรานซิสเสด็จเยือนประเทศไทย ณ สนามศุภชลาศัย (วัดพระธาตุแห่งพระเยซูเจ้า ขลุง, 2563)

การบรรเลงดนตรีและขับร้องบทเพลงในพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความศรัทธา ความเชื่อ ซึ่งในแต่ละพิธีกรรมจะมีการใช้บทเพลงที่แตกต่างกันออกไปบทเพลงที่นำมาขับร้องจะต้องมีความสอดคล้องกับพิธีกรรมนั้นๆ ซึ่งพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกมีพิธีศักดิ์สิทธิ์อยู่ 7 ประการ แต่พิธีที่สำคัญที่คริสต์ศาสนิกชนต้องได้รับทุกคนคือ พิธีศีลล้างบาป เพื่อแสดงถึงการเป็นลูกหลานของพระเยซู ดังที่ (พีระพงศ์ ขอบชื่นสุข, 2556) กล่าวว่า ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในแต่ละพิธีกรรมล้วนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความศรัทธาและสร้างกิจกรรมทางศาสนาให้คงอยู่ต่อไป มีลักษณะเด่นของการประกอบพิธีกรรม คือ การขับร้องบทเพลง ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีปรากฏร่วมอยู่กับการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ บทเพลงที่นำมาใช้ในการประกอบพิธีกรรมล้วนมีความหมายแตกต่างกัน และสอดคล้องเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมนั้นๆ สำหรับพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาในนิกายโรมันคาทอลิกมีหลายพิธีกรรม ตามแต่ระยะเวลาและโอกาสต่างๆ ที่จัดขึ้นในแต่ละปีรวมถึงพิธีกรรมที่จัดขึ้นเฉพาะบุคคลด้วย เช่น พิธีศีลล้างบาป คือศีลประการแรกของศีลศักดิ์สิทธิ์ เป็นศีลที่ชาวคริสต์ต้องรับทุกคน เพื่อแสดงว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกแห่งพระศาสนจักรและเปิดโอกาสให้รับศีลอื่นๆ ต่อไปได้ พิธีศีลล้างบาปในสมัยก่อนยังไม่มีการนำบทเพลงมาใช้มากนัก

ซึ่งวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีการนำบทเพลงมาใช้ในการประกอบพิธีศีลล้างบาปทั้งหมด 3 บทเพลง ได้แก่ 1.บทเพลงพรมน้ำเสก ซึ่งเป็นบทเพลงแรกที่นำมาใช้ มีลักษณะนำบทสวดมาสอดใส่ทำนอง 2. เพลงพรมน้ำเสกเป็นบทเพลงที่พัฒนาบทร้องมาจากเพลงบทพรมน้ำเสก 3. เพลงเชิญพระจิต เป็นบทเพลงที่นำมาใช้ในพิธีศีลล้างบาปบางโอกาส

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เพื่อทำการศึกษามูลบท กระบวนการสืบทอด และการบรรเลงดนตรีในพิธีศีลล้างบาป รวมทั้งวิเคราะห์โครงสร้างรูปแบบบทเพลงที่ใช้ในพิธีศีลล้างบาปของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และบันทึกข้อมูลอันเป็นประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สำหรับผู้ที่สนใจ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามูลบท กระบวนการสืบทอด การบรรเลงดนตรีในพิธีศีลล้างบาปของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
2. วิเคราะห์โครงสร้างรูปแบบบทเพลงที่ใช้ในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

3. การทบทวนวรรณกรรม

การวิเคราะห์คุณค่าของบทเพลง

ปรัสาน ธัญญะชาติ (2548) กล่าวถึงคุณค่าของงานศิลปะนั้นมีความหมาย ยิ่งกว่าเงินทอง เวลา แรงงาน เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการถ่ายทอดความรู้สึกชีวิตจิตใจ และคุณค่า อันงดงาม คุณค่าที่ถูกถ่ายทอดนั้นแสดงออกในลักษณะต่างๆ เช่น คุณค่าทางความงามในด้านดนตรี จะออกในลักษณะของทำนองจังหวะ คุณค่าทางเนื้อหาในดนตรีจะแสดงออกในลักษณะของสำเนียงและจังหวะ คุณค่าทางวัฒนธรรมในดนตรีแสดงออกในบทร้องลักษณะ ของเครื่องดนตรี คุณค่าทางปรัชญาในดนตรีจะแสดงออกถึงความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม ปรากฏในบทเพลง คุณค่าทางประวัติศาสตร์ในดนตรีจะแสดงถึงยุคสมัยของสังคม ฯลฯ สอดคล้องกับ (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2563) อธิบายถึงการวิเคราะห์บทเพลงว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำ ความเข้าใจบทเพลง การวิเคราะห์เพลงให้ถ่องแท้หรือละเอียดนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้วิเคราะห์ ถ้าผู้วิเคราะห์เป็นเพียงบุคคลที่ฟังเพลง และอยากฟังเพลงด้วยความเข้าใจนอกเหนือจากความสนุก การวิเคราะห์เพียงภาพรวมภายนอกและการค้นคว้าประวัติเพลง ตลอดจนประวัติของผู้แต่งโดยสังเขปก็เพียงพอ ความรู้เบื้องต้นในส่วนนี้หาได้สะดวกที่สุด แต่ถ้าเป็นนักดนตรีก็อาจจะวิเคราะห์ลงลึกไปถึงโครงสร้างของเพลง ทฤษฎีการประพันธ์เพลงและเทคนิคที่น่าสนใจด้วย ในการวิเคราะห์บทเพลง ก่อนที่จะเริ่มวิเคราะห์สิ่งที่สำคัญที่สุด คือต้องรู้ว่าเพลงนั้นมีจุดน่าสนใจอยู่ที่ไหน ควรให้ความสำคัญกับอะไรในบทวิเคราะห์เพลง ควรกล่าวเน้นถึงเรื่องอะไรมาน้อย เพียงใด ควรลงลึกถึงรายละเอียดในเรื่องใดบ้าง บทวิเคราะห์และข้อคิดต่างๆ ต้องมีเหตุผล และมีหลักการด้านทฤษฎีรองรับ เพื่อแสดงถึงคุณค่าเชิงวิชาการของบทเพลงนั้นๆ

สุวัฒน์ ทรงเกียรติ (2542) ได้กล่าวไว้ว่าดนตรีเป็นงานศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยอาศัยเสียงต่าง ๆ เป็นสื่อถ่ายทอดความรู้สึก ส่วนประกอบที่ทำให้เกิดดนตรีขึ้นมาได้นั้น มี 2 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์เช่น ผู้ประพันธ์ ผู้แสดง และผู้ฟัง การเป็นผู้ฟังที่ฟังด้วยความซาบซึ้ง จะต้องมีความพื้นฐานทางด้านดนตรีพอสมควร จนสามารถวิเคราะห์บทเพลงที่ ผู้แสดงกำลังบรรเลงอยู่ได้ และอาจมีการค้นคว้าศึกษาบทเพลงที่จะฟัง จนกระทั่งศึกษาประวัติของผู้ประพันธ์เพลง และส่วนประกอบอีกอย่างหนึ่งคือ ส่วนประกอบกลไกองค์ประกอบของดนตรี เป็นสื่อกลางของผู้แสดง และผู้ฟัง เช่น เครื่องดนตรี กระบวนการพิมพ์ กระบวนการสืบทอดต่างๆ สามารถวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของบทเพลงตามองค์ประกอบดนตรีได้ตามหัวข้อดังนี้ จังหวะ ทำนอง พื้นผิว การประสานเสียง สีสัน และรูปแบบหรือคีตลักษณ์

จากการศึกษาสังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ดนตรีมีส่วนประกอบสำคัญคือ มนุษย์และและกลไกองค์ประกอบของดนตรีที่เป็นสื่อกลางของผู้แสดง และสามารถวิเคราะห์บทเพลงได้ตามองค์ประกอบดนตรีได้ดังนี้ 1) จังหวะ 2) ทำนอง 3) พื้นผิวของดนตรี 4) การประสานเสียง 5) สีสันทของดนตรี และ 6) คีตลักษณ์ การวิเคราะห์บทเพลงมีความสำคัญในการทำ ความเข้าใจบทเพลง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้วิเคราะห์ ควรวิเคราะห์สิ่งที่สำคัญและน่าสนใจ บทวิเคราะห์และข้อคิดต่างๆ ต้องมีเหตุผล และมีหลักการด้านทฤษฎีรองรับ นอกจากนั้นยังรวมถึง คุณค่าทางความงามในด้านดนตรี และคุณค่าทางวัฒนธรรมในดนตรีอีกด้วย ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สังคีตลักษณ์ของบทเพลงมาศึกษาบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยั้งแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

พิธีศีลล้างบาป

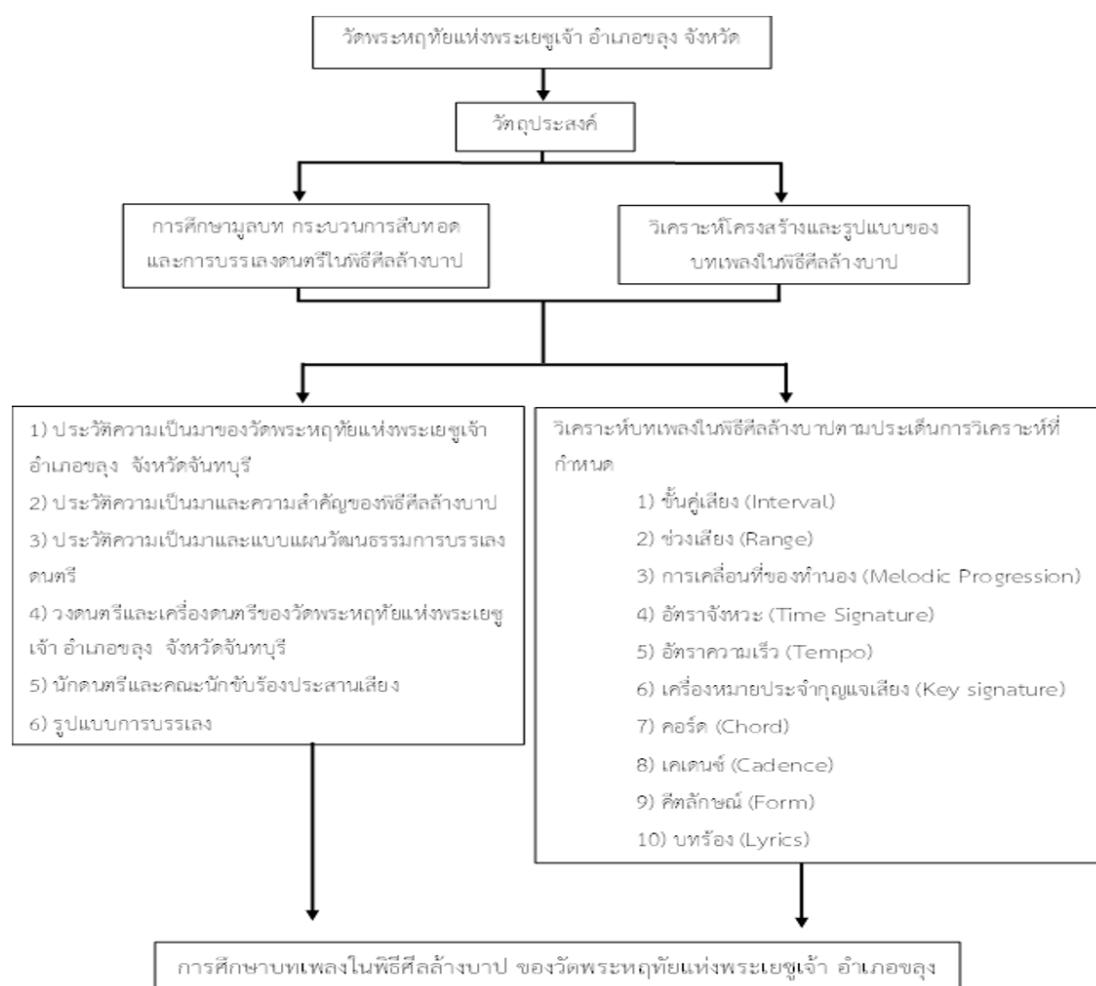
ศีลล้างบาป เป็นศีลที่คริสตชนต้องรับทุกคน การรับศีลนี้เพื่อแสดงว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกแห่งพระศาสนจักร และเปิดโอกาสในการรับศีลอื่นๆ ต่อไปได้ สมัยก่อนพิธีศีลล้างบาปไม่ได้อยู่ในรูปของพิธีกรรม ทางประวัติศาสตร์ในเรื่องของศาสนา ไม่ว่าจะศาสนาคริสต์ ศาสนายิว และมุสลิมมาจากต้นกำเนิดเดียวกัน มีพระคัมภีร์ในพระธรรมเดิมอันเดียวกัน จารีตและธรรมะ ประเพณีเดียวกันจะแตกต่างกันคือ ในสมัยพระเยซูเจ้าเพราะว่าทางศาสนามุสลิมไม่เชื่อว่าพระเยซูเจ้าเป็นบุตรของพระเจ้า แต่เป็นแค่สืบบุรุษเท่านั้น ซึ่งศาสนาคริสต์เชื่อว่าพระเยซูเจ้าเป็นบุตรของพระเจ้า พิธีล้างบาป ในทางศาสนาเชื่อว่าชีวิตของเขามีบาปมีมลทิน จึงใช้วิธีการโดยเอาตัวลงไปจุ่มตัวที่แม่น้ำ และกดตัวลงน้ำให้หายใจไม่ออกจนเกือบขาดอากาศหายใจ และค่อยขึ้นมาจากน้ำ ทำให้รู้สึกได้เหมือนเกิดใหม่ แต่เป็นเครื่องหมายที่ล้างบาปเพียงแค่นอกเท่านั้น ในสมัยก่อนวิธีการล้างบาปไม่ได้มีการกล่าวถึงอย่างชัดเจน แต่เครื่องหมายของศีลล้างบาปที่สำคัญที่สุด คือ น้ำและพระจิตเจ้า การล้างบาปของคริสตชนในสมัยก่อน มีบางส่วนล้างบาปด้วยเลือด ซึ่งเป็นการประกาศว่าตนได้เชื่อพระเยซู จากนั้นก็จะถูกฆ่าตาย และมีอีกกลุ่มหนึ่งที่ล้างบาปด้วยน้ำสะอาดบริสุทธิ์ โดยการเทน้ำลงบนศีรษะ และกล่าวออกมาว่า ข้าพเจ้าพระเจ้าขอล้างท่านด้วยเดชพระนาม พระบิดา พระบุตร และพระจิต ในพิธีศีลล้างบาปจะแยกออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) พิธีล้างบาปในพิธีมิสซาภาควาขอบพระคุณ จะเป็นพิธีในคืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ 2) พิธีศีลล้างบาปนอกมิสซา และ 3) พิธีล้างบาปแบบฉุกเฉิน ถ้าในกรณีที่เร่งด่วนจริง ๆ ทุกคนสามารถที่จะโปรดศีลล้างบาปได้ จากนั้นค่อยไปแจ้งทางวัด จากบทสัมภาษณ์ (เอกราช สุขชาติ, สัมภาษณ์ 2566) พิธีศีลล้างบาปสืบทอดมาจากคำพูดของพระเยซูเจ้าก่อนที่จะเสด็จขึ้นสวรรค์ตามพระคัมภีร์ที่ได้มีการบันทึกไว้ และมีสาวกได้ออกไปเทศนาสั่งสอน และได้โปรดศีลล้างบาปในพระนามของพระองค์ ในนิกายคาทอลิกใช้เครื่องหมายอย่างหนึ่งเพื่อสื่อความหมายอีกอย่างหนึ่ง เช่น น้ำ จะสื่อถึงการชำระล้างให้สะอาด และสื่อถึงการชำระล้างไฟวิญญาณให้สะอาดด้วย แต่ละอย่างในพิธีกรรมของศาสนาคริสต์ถือเป็นเครื่องหมายทั้งหมด เช่น การเสร็จศีลแผ่นปัง แผ่นปังหมายถึง เนื้อของพระเยซูเจ้า เป็นการหล่อเลี้ยงวิญญาณ, เหล้าองุ่น เปรียบเสมือนพระโลหิตของพระเยซูเจ้า เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ (นงเยาว์ ชาญณรงค์, 2542) อธิบายเกี่ยวกับการเข้าพิธีล้างบาป พิธีศีลจุ่ม หรือ ศีลล้างบาป เดิมทีเดียวจะเอาทารกจุ่มลงในน้ำ 3 ครั้ง แต่ต่อมาก็เปลี่ยนเป็นวิธีพรมน้ำมนต์ ผู้ประกอบพิธีกรรมจะกล่าวว่า “ในนามของพระบิดา พระบุตร และพระจิต” ระหว่งน้ำลงบนศีรษะของผู้ที่รับศีลจุ่มหรือศีลล้างบาป การเทหรือการหลั่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ลงบนศีรษะนั้น ถือกันว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งการล้างบาป ศีลนี้นับว่าสำคัญที่สุด หากไม่ได้รับศีลจุ่มหรือศีลล้างบาปนี้จะไม่ได้ชีวิตนิรันดร์ และจาก (แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, 2560) พูดถึงการเป็นคริสตชนจึงจำเป็นต้องรับศีลล้างบาปเสมอ ศีลล้างบาปนี้จะทำให้มนุษย์มีชีวิตเป็นหนึ่งเดียวกับพระเป็นเจ้า หรือที่เราเรียกว่า “มีชีวิตพระเจ้า” หมายถึง การเป็นอวัยวะของพระเยซูคริสต์เจ้าและพระศาสนจักรอย่างแท้จริง และศีลล้างบาปเป็นสัญลักษณ์ ว่าเราจะเป็นคริสตชนตลอดไป แม้ภายหลังเราอาจจะหลงลืมพระเป็นเจ้าไปก็ตามศีลล้างบาปจึงเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่รับได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น ศีลศักดิ์สิทธิ์มีองค์ประกอบสำคัญ คือ เครื่องหมายภายนอก และบทภาวนาประจำศีล สำหรับศีลล้างบาปเครื่องหมายภายนอกที่สำคัญก็คือ การเทน้ำบนศีรษะของผู้รับศีล ประกอบกับบทภาวนาว่า “ข้าพเจ้าล้างท่านด้วยเดชพระนามพระบิดา พระบุตร และพระจิต” การกระทำดังกล่าวเป็นเครื่องหมายของการชำระล้าง เพราะน้ำคือสิ่งที่ใช้ชำระล้างความสกปรกให้หมดไป มีความหมายลึกซึ้งไปถึงการชำระชีวิต

(ทั้งกายและวิญญาณ) ของผู้รับศีลให้ปราศจากบาปและความผิดต่าง ๆ ให้มีชีวิตพ้นจากความตายฝ่ายวิญญาณ จากการศึกษาคณะผู้วิจัยสรุปได้ว่า ศีลล้างบาปเป็นศีลที่คริสตชนทุกคนจะต้องได้รับซึ่งเป็นการแสดงถึงการเป็นสมาชิกของพระศาสนจักร ในสมัยก่อนพิธีศีลล้างบาปนั้นยังไม่อยู่ในรูปของพิธีกรรม และในคริสตชนบางกลุ่มมีการล้างบาปด้วยเลือดซึ่งเป็นการประกาศว่าตนได้เชื่อพระเยซู จากนั้นจะถูกฆ่าตาย แต่มีคริสตชนอีกกลุ่มที่มีการล้างบาปด้วยน้ำสะอาดบริสุทธิ์ โดยการเทน้ำลงบนศีรษะและกล่าวคำว่า “ข้าพเจ้าพระเจ้าขอล้างท่านด้วยเดชพระนาม พระบิดา พระบุตร และพระจิต” พิธีศีลล้างบาป มีเครื่องหมายที่สำคัญอยู่คือ น้ำและพระจิตเจ้า พิธีศีลล้างบาปนั้นมีการสืบทอดมาจากคำพูดของพระเยซูเจ้า ก่อนที่พระเยซูเจ้าจะเสด็จขึ้นสวรรค์ และได้มีสาวกของพระองค์ไปเทศนาสั่งสอน และโปรดศีลล้างบาปแก่คริสตชนในนามของพระองค์ การเข้าพิธีศีลล้างบาป จะใช้วิธีการพรมน้ำ และผู้ประกอบพิธีกรรมจะกล่าวว่า “ในนามของพระบิดา พระบุตร และพระจิตเจ้า” ในระหว่างที่พรมน้ำลงบนศีรษะ การล้างบาปนั้นเป็นการชำระล้างสิ่งไม่ดีออกจากร่างกายและไฟวิญญาณจะปราศจากบาปและความผิดต่างๆ ให้ ชีวิตพ้นจากความตายฝ่ายวิญญาณ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิด

5. ระเบียบวิธีวิจัย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ บุคคลที่ให้ข้อมูลหลักของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้าอำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิเคราะห์บทเพลง

2. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาบทเพลงในพิธีศีลล้างบาปของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี โดยมีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้ ขอบเขตด้านเนื้อหา – แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลเกี่ยวกับมูลบท กระบวนการสืบทอดการบรรเลงดนตรีในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี และวิเคราะห์ โครงสร้างรูปแบบของบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป จำนวน 3 บทเพลง ได้แก่ เพลงบทพรมน้ำเสก เพลงพรมน้ำเสก และเพลงเชิญพระ จิต ตามประเด็นการวิเคราะห์ที่กำหนด ขอบเขตด้านพื้นที่ - วัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี ขอบเขตด้าน ระยะเวลา - ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ขอบเขตด้านบุคคล - บุคคลที่ให้ข้อมูลหลักของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้าอำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิเคราะห์บทเพลง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การรวบรวมข้อมูลด้านเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ 1) ห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 2) หอสมุดแห่งชาติราชภัฏจันทรเกษมจันทบุรี และ 3) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. การรวบรวมข้อมูลจากหนังสือและเอกสารต่างๆ

3. การรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. การสัมภาษณ์และสังเกตบุคคลให้ข้อมูลได้แก่ 1) วัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี และพิธีกรรม ทางศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก จำนวน 3 ท่าน 2) นักดนตรีและนักร้องของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 ท่าน 3) บุคคลข้อมูลทั่วไป คริสต์ศาสนิกชนที่มาเข้าร่วมพิธีกรรมของ วัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 3 ท่าน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิเคราะห์บทเพลง จำนวน 3 ท่าน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับมูลบท กระบวนการสืบทอด การบรรเลงดนตรี และการวิเคราะห์ โครงสร้างรูปแบบบทเพลงในพิธีศีลล้างบาปของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี รวมถึงข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญ คณะผู้วิจัยจะนำมาเรียบเรียง และทำการพรรณนาวิเคราะห์โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) วิเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ภาคสนาม การสังเกตและสัมภาษณ์ เกี่ยวกับมูลบท กระบวนการสืบทอด การบรรเลงดนตรีในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี 3) วิเคราะห์ โครงสร้างรูปแบบบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี โดยมีประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้ ขั้นคู่เสียง (Interval) ช่วงเสียง (Range) การเคลื่อนที่ของทำนอง (Melodic Progression) อัตราจังหวะ (Time Signature) อัตราความเร็ว (Tempo) เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง (Key signature) คอร์ด (Chord) เคเดนซ์ (Cadence) ศีลลักษณ์ (Form) และบทร้อง (Lyrics)

6. ขั้นตอนการนำเสนอ คือ 1) เรียบเรียงเป็นเอกสารทางวิชาการการวิจัยทางด้านดนตรีสากลเรื่อง การศึกษาบทเพลงในพิธี ศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี 2) จัดนิทรรศการและนำเสนอผลงานการวิจัยทางด้าน ดนตรีสากล เรื่อง การศึกษาบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอลือ จังหวัดจันทบุรี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้ 1. มุลบท กระบวนการสืบทอด การบรรเลงดนตรีในพิธีศีลล้างบาปของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ดังนี้ 1) ประวัติความเป็นมาของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 2) ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของพิธีศีลล้างบาป 3) ประวัติความเป็นมาและแบบแผนวัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 4) วงดนตรีและเครื่องดนตรีของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 5) นักดนตรีและคณะนักขับร้องประสานเสียงของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และ 6) รูปแบบการบรรเลง คณะผู้วิจัยของยกตัวอย่างการศึกษาประวัติความเป็นมาและแบบแผนวัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ดังนี้ วัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับทางศาสนา และมีการสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะ ศาสนาคริสต์ ซึ่งเป็นศาสนาที่มีความแข็งแกร่ง และประชากรที่นับถือศาสนาคริสต์มีจำนวนมากขึ้นในทุกๆ วัน ชาวคริสต์จะถือปฏิบัติตามวัฒนธรรมเพียงของคริสต์เท่านั้น เนื่องจากวิถีการดำเนินชีวิต หรือรูปแบบการประเพณีกรรมต่างๆ ที่อยู่ในขอบข่ายของคัมภีร์ไบเบิล ดนตรีก็เช่นเดียวกัน ชาวคริสต์จะประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในโบสถ์ มีลักษณะเป็นการสวดเพื่อสรรเสริญพระเจ้า เรียกว่า “เพลงสวดหรือเพลงศักดิ์สิทธิ์” โดยมีบทบาทสำคัญในการขับร้องประกอบภาคต่างๆ ของพิธีกรรม บทเพลงสวดในพิธีกรรมของศาสนาคริสต์ มีบทบาทในการจัดประกอบพิธีกรรมดังนี้ 1) ภาคเปิดพิธี โดยเป็นการเพลงสวดขับร้องในขณะที่บาทหลวงเดินเข้ามาในโบสถ์ซึ่งถือเป็นการต้อนรับผู้เข้าร่วมพิธีกรรมทุกคนด้วย 2) ร่ำวีงวอน โดยการร้องบทเพลงสวด เพื่อขอพรจากพระเจ้าด้วยบทภาวนาต่างๆ 3) ใช้เพลงสวดขับร้องระหว่างบทอ่านพระคัมภีร์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมในพิธีกรรมได้เข้าใจและตอบรับคำสั่งสอนต่างๆ 4) ภาคถวาย ซึ่งเป็นการขับร้องเพลงสวด เพื่อรับศีลมหาสนิทของคริสต์ชน และแสดงถึงการมอบถวายจิตอันดี เพื่อเป็นสิ่งบูชาแด่พระเจ้า 5) การบูชาในพิธีกรรม เป็นการขับร้องเพลงสวดถวายพรแด่พระเจ้า ซึ่งผู้เข้าร่วมจะทำการภาวนาจิตถวายพรบูชาให้แด่พระเจ้าในช่วงที่การขับร้องเพลงสวด 6) การประกาศพระธรรมของศาสนาคริสต์ เป็นการย้ำความเชื่อที่สำคัญของชาวคริสต์ทุกคนที่มีต่อพระเยซูเจ้า 7) ภาคพิธีปิด เป็นการขับร้องเพลงสวดในขณะที่บาทหลวงผู้ประกอบพิธีกรรมเดินออกจากโบสถ์ และยังเป็นการเน้นให้ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม นำหลักคำสอนต่างๆ ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน แต่เดิมมีการบรรเลงดนตรีเป็นวงสตริงที่มีสมาชิกจากการรวมตัวของคริสต์ศาสนิกชนโดย บาทหลวงบรรจง พานูพันธ์ และในปัจจุบันได้พัฒนางานดนตรีใช้ในการบรรเลงประกอบพิธีกรรม มีทั้งหมด 2 วง ได้แก่ Concerto (วงคอนแชร์โต) และ SJY Chorus (วงดนตรีเยาวชน)

2. วิเคราะห์โครงสร้างรูปแบบบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยมีการวิเคราะห์โครงสร้าง ดังนี้ 1) ขั้นคู่เสียง (Interval) 2) ช่วงเสียง (Range) 3) การเคลื่อนที่ของทำนอง (Melodic Progression) 4) อัตราจังหวะ (Time Signature) 5) อัตราความเร็ว (Tempo) 6) เครื่องหมายประจำท่วงทำนอง (Key Signature) 7) คอร์ด (Chord) 8) เคเดนซ์ (Cadence) 9) คีตลักษณ์ (Form) และ 10) บทร้อง (Lyrics) คณะผู้วิจัยของยกตัวอย่างการวิเคราะห์เพลงพรมน้ำเสก ในส่วนอัตราจังหวะ (Time Signature) อัตราความเร็ว (Tempo) และการเคลื่อนที่ของทำนอง (Melodic Progression) ภาพที่ 2 อัตราจังหวะ (Time Signature) และ อัตราความเร็ว (Tempo) ของเพลงพรมน้ำเสก ดังนี้

ภาพที่ 2

อัตราจังหวะ (Time Signature) และ อัตราความเร็ว (Tempo) ของเพลงพรมน้ำเสก

พรมน้ำเสก

(สคด 51 : 9 , อสค : 25-26
ยรม 31 : 374-35)

Lazarus
14 June 2009

♩ = 80 D F#m7/C# Bm7 G

จากการวิเคราะห์อัตราจังหวะ (Time Signature) และ อัตราความเร็ว (Tempo) จากตัวอย่างเพลงพรมน้ำเสก พบว่าบทเพลงมีอัตราจังหวะ (Time Signature) เป็นอัตราจังหวะแบบธรรมดา 2/2 (Simple Time) และบทเพลงนี้มีอัตราความเร็ว (Tempo) แบบ Andante (Moderately slow) ตัวขวามีค่าเท่ากับ 80 หรือใน 1 นาทีเล่นโน้ตตัวขาวได้ 80 ตัว

ภาพที่ 3

การเคลื่อนที่ของทำนอง (Melodic Progression) ของเพลงพรมน้ำเสก

พรมน้ำเสก

(สคด 51 : 9 , อสค : 25-26
ยรม 31 : 374-35)

Lazarus
14 June 2009

♩ = 80 D F#m7/C# Bm7 G

จากการวิเคราะห์การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงพรมน้ำเสก พบว่าส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนทำนองแบบตามขึ้น (Conjunct Motion) (แสดงในกรอบสี่เหลี่ยม) ผสมกับการซ้ำโน้ตเสียงเดียวกัน (Repetition) (แสดงในตำแหน่งวงกลมเส้นทึบ) และการเคลื่อนทำนองแบบข้ามขึ้น (Disjunct Motion) (แสดงในตำแหน่งวงกลมเส้นประ) ในบางช่วงของทำนอง

6. ผลการวิจัย

1. มุลบท กระบวนการสืบทอด การบรรเลงดนตรีในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ประวัติความเป็นมาของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เกิดจากการที่มีการอพยพมาจากเวียดนาม และจันทบุรี มีการย้ายเข้ามาในตำบลวันยาว อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มากขึ้นเรื่อย ๆ ต่อมา มีการสร้างวัดขยายวัฒนธรรม ความเชื่อ มาจนถึงปัจจุบัน แต่ละช่วงของประวัติความเป็นมาของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่มีความสำคัญ ช่วงที่ 1 ช่วงปี ค.ศ.1870 คือช่วงที่มีการอพยพเข้ามาในตำบล วันยาว และได้มีการสร้างวัดโดยคุณพ่อแกตริก และได้อัญเชิญพระนามพระธาตุยาคูมาเป็นองค์อุปถัมภ์ โดยใช้ชื่อว่า “วัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า” ช่วงที่ 2 ช่วงปี ค.ศ. 1951 ที่คุณพ่อชื่น ไชยเจริญ ได้มีการสร้างวัดใหม่เปลี่ยนวัสดุ ในการสร้างวัดมาเป็นคอนกรีต และพัฒนาอภิบาลชุมชนให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และมีบาทหลวงท่านอื่นมาสืบสานการพัฒนาวัดจนเป็นวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในปัจจุบัน 2) ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของพิธีศีลล้างบาป แต่เดิมแล้วยังไม่เป็นรูปแบบของพิธีกรรมและมีการสืบทอดมาจากการที่พระเยซูทรงรับพิธีล้างบาปจากนักบุญยอห์น และมีสาวกได้ออกไปเทศนาโปรดศีลล้างบาปในนามของพระเยซูเจ้าสู่คริสตชนิกชนทำให้มีการสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งศีลล้างบาปนั้นมีเครื่องหมายที่สำคัญอยู่คือ น้ำและพระจิตเจ้า นั่นคือสิ่งที่บริสุทธิ์ที่สามารถชำระล้างไปถึงวิญญาณ เพียงเท่านั้นลงบนศีรษะ และกล่าวว่า “ข้าพเจ้าพระเจ้าขอรับท่านด้วยเดชพระนาม พระบิดา พระบุตร และพระจิต” พิธีศีลล้างบาปนั้นเป็นพิธีที่สำคัญที่คริสตชนทุกคนจะต้องได้รับการล้างบาป เนื่องจากพิธีศีลล้างบาปเป็นสัญลักษณ์ว่าคริสตชนคนนั้นได้เชื่อพระเยซูเจ้า และเป็นสมาชิกแห่งพระศาสนจักรแล้ว การล้างบาปนั้นไม่เพียงแต่ล้างภายนอกเท่านั้น แต่เป็นการล้างไปถึงจิตวิญญาณด้วย 3) ประวัติความเป็นมาและแบบแผนวัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี แต่เดิมมีแค่วงขับร้องประสานเสียง และมีการร้องภาษาลาติน หรือฝรั่งเศสเพียงเท่านั้น เพราะในสมัยก่อนนั้นยังไม่มีรูปแบบของการแปลงภาษา หรือนำเพลงมาทำใหม่ แต่ปัจจุบันนี้มีการแปลงภาษามาเป็นภาษาไทย และในปัจจุบันได้พัฒนาคดนตรีใช้ในพิธีมีสการพระเจ้าให้มีทั้งหมด 2 วง ได้แก่ Concerto (วงคอนแชร์โต) และ SJY Chorus (วงดนตรีเยาวชน) 4) วงดนตรีและเครื่องดนตรีของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี แบ่งออกเป็น 2 วงได้แก่ วงที่ 1 Concerto (วงคอนแชร์โต) เป็นวงขับร้องประสานเสียงที่มีเครื่องดนตรีเพียงชิ้นเดียว คือ อีเล็กโทน มีจำนวนนักขับร้องและนักดนตรีทั้งหมด 27 คน วงนี้จะบรรเลงในพิธีมิสซา ภาคเช้า และพิธีที่สำคัญหรือเทศกาลที่สำคัญ วงที่ 2 SJY Chorus (วงดนตรีเยาวชน) เป็นวงขับร้องประสานเสียงที่มีเครื่องดนตรีเพียงชิ้นเดียว คือ อีเล็กโทน มีจำนวนนักขับร้องและนักดนตรีทั้งหมด 17 คน วงนี้จะบรรเลงในพิธีมิสซา ภาคเย็น หรือเทศกาลของวัดที่สำคัญในบางครั้ง เครื่องดนตรีที่นำมาบรรเลงทั้ง 2 วงนี้คือ อีเล็กโทนเพียงชิ้นเดียวเท่านั้น และนักขับร้องประสานเสียงจะประกอบไปด้วย 4 เสียง คือ โซปราโน อัลโต เทเนอร์ และเบส 5) นักดนตรีและคณะนักขับร้องประสานเสียงของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เป็นกลุ่มสมาชิกจากบุคคลที่สมัครใจมาเล่นดนตรีถวายพระเจ้า เมื่อมีพิธีมิสซา พิธีกรรม หรือกิจกรรมอื่นๆ นักดนตรีเหล่านี้จะมาช่วยกันขับร้องและบรรเลง โดยส่วนมากนักดนตรีจะเป็นนักเรียนของโรงเรียนศรีหฤทัย และบุคลากรใกล้วัดที่มีอาชีพแล้ว และมีการรวมตัวเพื่อฝึกซ้อมดนตรีและการร้องประสานเสียงในทุกวันเสาร์ เวลา 19.00 น. เป็นต้นไป โดยมีมาสเตอร์เป็นผู้ดูแล ส่วนสถานที่ในการฝึกซ้อมและเรียนเป็นอาคารที่อยู่ภายในวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า และ 6) รูปแบบการบรรเลงประกอบพิธีกรรมจะเป็นการบรรเลงไปพร้อมกับนักขับร้องประสานเสียง ซึ่งนักดนตรีจะบรรเลงอยู่บริเวณหน้าพระแท่น ซึ่งจะสามารถมองเห็นพิธีกรรมต่างๆ ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมพิธีสามารถร้องเพลงร่วมกับการบรรเลงดนตรีได้ เป็นการแสดงถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันของคริสตชนชาวขลุง

2. วิเคราะห์โครงสร้างรูปแบบบทเพลงในพิธีศีลล้างบาป ของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี การวิเคราะห์บทเพลงตามองค์ประกอบของดนตรีโดยการวิเคราะห์จากทำนองของบทเพลงโดยใช้หลักทฤษฎีดนตรีสากลมาเปรียบเทียบทั้ง 3 บทเพลง คณะผู้วิจัยได้สรุปการวิเคราะห์ไว้ 10 ประเด็น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 1.เพลงบทพรมน้ำเสก มีขึ้นคู่ (Interval) ในบทเพลง

ทั้งหมด 9 ขั้นคู่ ได้แก่ ขั้นคู่ $P1^{st}$, $M2^{nd}$, $M3^{rd}$, $min3^{rd}$, $P4^{th}$, $M6^{th}$, $min6^{th}$ และ $P8^{th}$ ช่วงเสียง(Range) เป็นขั้นคู่เสียงผสมอยู่ในช่วงเสียง A – E ($P12^{th}$) มีการเคลื่อนทำนองแบบตามขั้น (Conjunct Motion) ผสมกับการเคลื่อนทำนองแบบข้ามขั้น (Disjunct Motion) และมีการซ้ำโน้ตเสียงเดียวกัน (Repetition) ในบางช่วงของทำนอง ใช้อัตราจังหวะแบบธรรมดา $\frac{4}{4}$ (Simple Time) โดยมีโน้ตตัวต่ำเป็นเกณฑ์ 1 จังหวะ มีอัตราความเร็วแบบ Adagio ตัวต่ำมีค่าเท่ากับ 70 หรือใน 1 นาทีมีการเล่นโน้ตตัวต่ำได้ 70 ตัว ใช้เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง 1 แพลต (F major) การดำเนินคอร์โดอยู่ในบันไดเสียง F Major คือ F, Gm7, Am, Bb, C, C7 และ Dm มีจุดพักเพลง (Cadence) ทั้ง 3 ประโยคเพลงเป็นแบบเพอร์เฟคเคเดนซ์ (Perfect Cadence) ทั้งหมด คีตลักษณ์ (Form) ของบทเพลงใช้รูปแบบ เทอร์นารี (Ternary Form) บทร้อง (lyrics) ไม่มีการสัมผัสระหว่างวรรคของบทเพลง ไม่ปรากฏเห็นเป็นบทกลอนหรือฉันทลักษณ์ 2. เพลงพรมน้ำเสก มีขั้นคู่(Interval) ในบทเพลงทั้งหมด 4 ขั้นคู่ ได้แก่ ขั้นคู่ $P1^{st}$, $M2^{nd}$, $M3^{rd}$ และ $min3^{rd}$ ช่วงเสียง (Range) เป็นขั้นคู่เสียงผสมอยู่ในช่วงเสียง A – B ($M9^{th}$) มีการเคลื่อนทำนองแบบตามขั้น (Conjunct Motion) ผสมกับการซ้ำโน้ตเสียงเดียวกัน (Repetition) และการเคลื่อนทำนองแบบข้ามขั้น (Disjunct Motion) ในบางช่วงของทำนอง ใช้อัตราจังหวะแบบธรรมดา $\frac{2}{2}$ (Simple Time) โดยมีโน้ตตัวต่ำเป็นเกณฑ์ 1 จังหวะ มีอัตราความเร็วแบบ Andante ตัวต่ำมีค่าเท่ากับ 80 หรือใน 1 นาที สามารถเล่นโน้ตตัวต่ำได้ 80 ตัว ใช้เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง 2 ชาร์ป (D Major) การดำเนินคอร์โดอยู่ในบันไดเสียง D Major คือ D, D7, Em7, F#m7/C#, G, A, Asus4 มีจุดพักประโยคเพลง (Cadence) แบบเพอร์เฟคเคเดนซ์ (Perfect Cadence) และเพลเกิล เคเดนซ์ (Plagal Cadence) คีตลักษณ์ (Form) ของบทเพลงใช้รูปแบบ เทอร์นารี (Ternary Form) บทร้อง (lyrics) พบว่ามีการสัมผัสระหว่างวรรคบางท่อนของบทเพลง ไม่ปรากฏเห็นเป็นบทกลอนหรือฉันทลักษณ์ 3. เพลงเชิญพระจิต มีขั้นคู่(Interval) มีขั้นคู่ในบทเพลงทั้งหมด 6 ขั้นคู่ ได้แก่ ขั้นคู่ $P1^{st}$, $M2^{nd}$, $min2^{nd}$, $M3^{rd}$, $min3^{rd}$ และ $P4^{th}$ ช่วงเสียง (Range) เป็นขั้นคู่เสียงผสมอยู่ในช่วงเสียง C – D ($M9^{th}$) การเคลื่อนทำนอง มีการซ้ำโน้ตเสียงเดียวกัน (Repetition) ผสมกับการเคลื่อนทำนองแบบตามขั้น (Conjunct Motion) และการเคลื่อนทำนองแบบข้ามขั้น (Disjunct Motion) ในบางช่วงของทำนอง ใช้อัตราจังหวะแบบธรรมดา $\frac{2}{4}$ (Simple Time) โดยมีโน้ตตัวต่ำเป็นเกณฑ์ 1 จังหวะ มีอัตราความเร็วแบบ Andante ตัวต่ำมีค่าเท่ากับ 80 หรือใน 1 นาที สามารถเล่นโน้ตตัวต่ำได้ 80 ตัว ใช้เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง 1 แพลต (F Major) การดำเนินคอร์โดอยู่ในบันไดเสียง F Major คือ F, Gm, Am, Bb, C, C7 และ Dm มีจุดพักเพลง (Cadence) ทั้ง 3 ประโยคเพลงเป็นแบบเพอร์เฟค เคเดนซ์ (Perfect Cadence) ทั้งหมด คีตลักษณ์ (Form) ของบทเพลงใช้รูปแบบ เทอร์นารี (Ternary Form) บทร้อง (lyrics) มีการใช้กลอน 8 บทร้องโดยรวมประกอบด้วย 2 บาท บาทละ 2 วรรค วรรคละ 9 คำ

7. อภิปรายผล

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และวงคอนแชร์โตทำให้ทราบว่า วัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เกิดขึ้นจากการอพยพของชาวเวียดนามและชาวจันทบุรี ซึ่งได้ย้ายเข้ามาในชุมชนขลุงหรือตำบลวันยาว และช่วยกันสร้างวัดขลุงขึ้นมาเพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจต่อชาวขลุง มีการดำรงชีวิต เพื่อสืบทอดความเชื่อ จารีต ประเพณี และความศรัทธาต่อพระเยซูเจ้ามาอย่างยาวนานร่วม 150 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ คณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา (2551 : 33) ได้กล่าวทฤษฎีการแพร่กระจายวัฒนธรรม ไว้ว่าวัฒนธรรมเป็นแนวทางที่มนุษย์ใช้เป็นกรอบในสังคม มีการสืบทอดส่งต่อถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง วัฒนธรรมของแต่ละสังคมมีความแตกต่างกันไปตามสภาพความเป็นอยู่ในแต่ละพื้นที่ การยืมวัฒนธรรมของสังคมที่อยู่ข้างเคียงมาใช้ในระยะแรกจะเรียกว่า เป็นการยืม แต่เมื่อเวลาผ่านไปก็จะกลายเป็นการรับวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีวงคอนแชร์โตของวัดพระธาตุยาคูแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่สืบทอดต่อกันมาอย่างเป็นแบบแผน โดยการเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีสากล รวมทั้งเทคนิคการบรรเลงต่าง ๆ จนสามารถบรรเลงดนตรีและร้องประสานเสียงเข้ามาสอดแทรกในพิธีกรรม และทำให้ผู้เข้าร่วมพิธีจดจ่อกับการสรรเสริญพระเยซูเจ้า สอดคล้องกับการวิจัยของ (วรธรรม สละวาสี,

2559) ศึกษาวัฒนธรรมดนตรีนั้สการของคริสเตียน กรณีศึกษา : คริสตจักรกิจการของ พระคริสต์ พบว่า วัฒนธรรมการนั้สการในศาสนาคริสต์มีวัฒนธรรมที่เป็นสากล คือการมีพระเจ้าเป็นศูนย์กลาง และยึดหลักข้อเชื่อตามพระคริสตธรรมคัมภีร์ มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และมีการบรรเลงดนตรีและการขับร้องเป็นกลไกในการทำกิจกรรมร่วมกัน บทเพลงล้วนมีความหมายแสดงถึงการวิงวอน และการสรรณูเสริญพระเจ้า ความเป็นมาและความสำคัญของพิธีศีลล้างบาป แต่เดิมแล้วยังไม่เป็นรูปแบบของพิธีกรรมและมีการสืบทอดมาจากการที่พระเยซูทรงรับพิธีล้างบาปจากนักบุญยอห์น และมีสาวกได้ออกไปเทศนาโปรดศีลล้างบาปในนามของพระเยซูเจ้า ผู้คริสต์ศาสนิกชนทำให้มีการสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งศีลล้างบาปนั้นมีเครื่องหมายที่สำคัญอยู่คือ น้ำและพระจิตเจ้า และเป็นพิธีสำคัญที่คริสต์ชนทุกคนจะต้องได้รับการล้างบาป เนื่องจากพิธีศีลล้างบาปเป็นสัญลักษณ์ว่าคริสต์ชนคนนั้นเป็นสมาชิกแห่งพระศาสนจักรแล้ว สอดคล้องกับการศึกษาของ (สราวุธ โรจนศิริ, 2559) เกี่ยวกับเพลงสวดคริสต์ศาสนา กรณีศึกษาโบสถ์เซนต์แอนโทนี แดร์รี่ พบว่า พิธีกรรมทางศาสนาที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาในประเทศไทยมีหลายพิธีกรรม รวมถึงพิธีกรรมที่จัดขึ้นเฉพาะบุคคลด้วย เช่น พิธีศีลล้างบาป เป็นต้นการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ในแต่ละพิธีกรรมล้วนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความศรัทธาและสร้างกิจกรรมทางศาสนาให้ดำรงอยู่สืบต่อไป โดยลักษณะเด่นของการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาคริสต์ คือ การขับร้อง “เพลงสวด”

จากการศึกษาวิเคราะห์บทเพลงในพิธีศีลล้างบาป พบว่า บทเพลงในพิธีศีลล้างบาปนั้นมีความหมายว่าการชำระล้างสิ่งที่ไม่ดีออกไปจากร่างกาย จิตวิญญาณ และการเชิญพระจิตเจ้าลงมาประทับที่ตัวผู้ล้างบาป เพื่อให้พระเยซูเจ้าทรงนำทางผู้ล้างบาป การถ่ายทอดบทเพลงในพิธีศีลล้างบาปออกมายังผู้ฟังทำให้เกิดความน่าศรัทธาและความเชื่อ และพบว่าบทเพลงที่ใช้บรรเลงในพิธีศีลล้างบาปนั้นมีองค์ประกอบของดนตรีที่คล้ายคลึงกัน โดยการใช้ช่วง (Interval) P1st, M2nd, M3rd, min3rd มีช่วงเสียงกว้างเป็นขั้นคู่ผสม M9th และ M12th มีการเคลื่อนทำนองแบบตามขั้น (Conjunct) ผลการเคลื่อนทำนองแบบข้ามขั้น (Disjunct) และการซ้ำเสียง (Repetition) การดำเนินคอร์ด เป็นไปตามไดอาทอนิกคอร์ดของบันไดเสียงที่อยู่ในกุญแจเสียงเมเจอร์ การจบคอร์ดในแต่ละประโยคเพลงมีจุดพักแบบสมบูรณ์ (Full Cadence) คีตลักษณ์ มีการใช้ Ternary Form ประกอบด้วยท่อนที่ 1 (A) ท่อนที่ 2 (B) ท่อนที่ 3 (A' หรือ C) ใช้อัตราจังหวะธรรมดา $\frac{2}{2}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{4}{4}$ อัตราความเร็วอยู่ในระดับ Adagio และ Andante บทร้อง (Lyrics) มีลักษณะเป็นการนำเอาบทสวดมาสอดใส่ทำนอง มีการสัมผัสระหว่างวรรค และมีเพลงที่ใช้รูปแบบกลอน 8 ซึ่งสอดคล้องกับ (สุวัฒน์ ทรงเกียรติ, 2542) ศึกษาเกี่ยวกับดนตรีเป็นงานศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยอาศัยเสียงต่างๆ เป็นสื่อถ่ายทอดความรู้สึก มีองค์ประกอบของดนตรีเป็นสื่อกลางของผู้แสดงและผู้ฟัง สามารถวิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ ของบทเพลงตามองค์ประกอบดนตรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรรณกรรม สละวาสิ, 2559) เรื่อง วัฒนธรรมดนตรีนั้สการของคริสเตียน กรณีศึกษา : คริสตจักรกิจการของ พระคริสต์ พบว่า บทเพลงที่ใช้ประกอบพิธีกรรมส่วนใหญ่อยู่ในกุญแจเสียงเมเจอร์ (Major Key) คีตลักษณ์ (Form) มีการใช้ Ternary form เช่นเดียวกัน ทำนองเพลงมีการเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน (Conjunctive) ทิศทางคอร์ด (Chord Progression) มีความง่ายต่อการสร้างทำนอง อัตราจังหวะของเพลงส่วนมากเป็นอัตราธรรมดา (Simple Time) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรีชญา ใจภักดี, 2556) เรื่องเนื้อหาและการใช้ภาษาในเพลงนั้สการพระเจ้าของคริสเตียน พบว่า การใช้ภาษาในบทร้องเพลงนั้สการมีการสัมผัสสระ พยัญชนะ หรือวรรณยุกต์ มักจะแต่งในรูปของกลอน โคร่ง ฉันท กาพย์ หรือร่าย เป็นความหลากหลายที่สามารถบอกได้ถึงความคิด ความรู้สึก ความต้องการ และความเชื่อของมนุษย์

8. องค์ความรู้ที่ได้รับ

เข้าใจถึงประวัติความเป็นมา ลำดับขั้นตอน โครงสร้างและรูปแบบของบทเพลงในพิธีศีลล้างบาปของวัดพระฤทัยแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งบทเพลงในพิธีศีลล้างบาปนั้นมีการบรรเลงโดยมีองค์ประกอบของดนตรี คือ ขั้นคู่เสียง (Interval) ช่วงเสียง (Range) การเคลื่อนที่ของทำนอง (Melodic Progression) อัตราจังหวะ (Time Signature) อัตราความเร็ว (Tempo)

เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง (Key signature) คอร์ด (Chord) เคเดนซ์ (Cadence) คีตลักษณ์ (Form) และบทร้อง (Lyrics) ทำให้ถ่ายทอดบทเพลงในพิธีศีลล้างบาปออกมายังผู้ฟัง ทำให้เกิดความน่าศรัทธาและความเชื่อ

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ประวัติและความเป็นมาของวัดพระธาตุห้วยแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี นั้นมีเอกลักษณ์อันยาวนานจึงควรคุณค่าแก่การอนุรักษ์ สืบทอด รักษาไว้

2. ประวัติความเป็นมา บทเพลงที่ใช้ในการประกอบพิธีศีลล้างบาปของวัดพระธาตุห้วยแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี นั้นมีความหมายว่าการชำระล้างสิ่งที่ไม่ดีออกไปจากร่างกาย จิตวิญญาณ และการเชิญพระจิตเจ้า ลงมาประทับที่ตัวผู้ล้างบาป เพื่อให้พระเยซูเจ้าทรงนำทางผู้ล้างบาป การถ่ายทอดบทเพลงมายังผู้ฟังทำให้เกิดความน่าศรัทธาและความเชื่อ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อควรศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านดนตรีในพิธีกรรมของโบสถ์คาทอลิกในพื้นที่ใกล้เคียงในจังหวัดจันทบุรี

2. ศึกษาดนตรีในพิธีกรรมอื่นๆ ของนิกายโรมันคาทอลิก เช่น พิธีมิสซา หรือบทเพลงศักดิ์สิทธิ์ และเพลงสวดอธิบายความหมายของบทเพลงในพิธีที่กล่าวถึงความสำคัญ

รายการอ้างอิง

- คณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา. (2551). *สังคมและวัฒนธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 11). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2554). *ทฤษฎีดนตรี*. สำนักพิมพ์เกศกะรัต.
- ณัฐวิติ แสงชู และนันทฎิกา สุนทรชนผล. (2560). การศึกษาดนตรีในศาสนพิธีของวัดแม่พระเมืองลูร์ดบางแสน. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 9(2), 74-89.
- นงเยาว์ ชาญณรงค์. (2542). *วัฒนธรรมและศาสนา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประสาน ธัญญะชาติ. (2548). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาสุนทรียภาพของชีวิต*. ม.ป.พ.
- ปรัชญา ใจภักดี. (2556). *เนื้อหาและการใช้ภาษาไทยในเพลงนมัสการพระเจ้าของคริสเตียน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. (2556, 24 สิงหาคม). *ศีลล้างบาป*. <http://www.kamsonbkk.com/catholic/7493>.
- พิระพงศ์ ขอบชื่นสุข. (2556). *ศึกษาวัฒนธรรมดนตรีการนมัสการในศาสนาคริสต์กาย โรมันคาทอลิกกรณีศึกษา: วัดแม่พระลูกประคำ (วัดกาลหว่าร์)*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณม สละวาสี. (2559). *วัฒนธรรมดนตรีนมัสการของคริสเตียน กรณีศึกษา : คริสตจักรกิจการของพระคริสต์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัดพระธาตุห้วยแห่งพระเยซูเจ้า อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี. (2563). *150 ปี วัดพระธาตุห้วยแห่งพระเยซูเจ้า ขลุง จังหวัดจันทบุรี*. ม.ป.พ.

- สราวุธ โจรจันศิริ. (2559). เพลงสวดคริสต์ศาสนา กรณีศึกษา โบสถ์เซนต์แอนโทนี แปตริว. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 35(4), 148-161.
- สุวัฒน์ ทรงเกียรติ. (2542). *องค์ประกอบดนตรีสากล*. ภูเก็ต: ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.